

DRAZÍ PŘÁTELÉ, V DOBĚ SVATÉHO POSTU JSME SE PŘIPRAVOVALI NA VELIKONOCE. BIBLICKÉ TEXTY NÁS UVÁDĚLY DO TAJEMSTVÍ BOŽÍCH PLÁNŮ S ČLOVĚKEM. JEHO PLÁNY JSOU SVATÉ, PROTOŽE BŮH JE SVATÝ. DŮSTOJNÝM VYVRCHOLENÍM UDÁLOSTÍ DĚJIN JE KRISTOVA SMRT NA KŘÍŽI A KRISTOVO VÍTĚZSTVÍ NAD SMRTÍ. O VELIKONOCÍCH SE NAPLŇUJE JEŽÍŠOVA TROJÍ PŘEDPOVĚĎ „SYN ČLOVĚKA BUDE VYDÁN DO RUKOU LIDÍ, ZABÍJÍ HO A TŘETÍ DEN VSTANE.“

V PROMĚNLIVOSTI ČASU, ŽIVOTA, SVĚTA A DĚJIN NEMÁME VĚTŠÍ JISTOTU, NEŽ JE KRISTOVO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ. JE SVĚTLEM V HODINÁCH, DNECH I LETECH NAŠICH TĚŽKOSTÍ, STRÁDÁNÍ, STÁRNUTÍ A NEMOCÍ. POHLED VÍRY NA VZKŘÍŠENÉHO PÁNA POSILUJE NAŠI NADĚJI, KDYŽ PROŽÍVÁME DRAMA DĚJINNÝCH ZÁPASŮ PRAVDY A LŽI, LÁSKY A ZLOBY, MILOSRDENSTVÍ A TVRDOSTI SRDCE, VÍRY V BOHA A ATEISTICKÉ PROPAGANDY.

I PRO VÁS, MILÍ BRATŘI A SESTRY, JSOU KAŽDÉ VELIKONOCE PŘÍSLIBEM RADOSTNĚJŠÍCH SKUTEČNOSTÍ, NEŽ JAKÉ JSOU VAŠÍM DENNÍM ÚDĚLEM. VZKŘÍŠENÝ KRISTUS NESE KAŽDÉHO Z VÁS OSOBNĚ MOCÍ SVĚHO TRVALÉHO VÍTĚZSTVÍ NAD HŘICHEM A SMRTÍ. ODVALENÝ KÁMEN OD JEHO HROBU ZNAMENÁ, ŽE VE SVĚTĚ NEEEXISTUJE SÍLA, KTERÁ BY NÁS „ODLOUČILA“ OD BOŽÍ LÁSKY.

PŘEJI VÁM POZEHNANÉ VELIKONOCE

Sestry a bratři,

jeden profesor vyprávěl, že v rámci školního výletu navštívil se 4. třídou gymnázia malebné krápníkové jeskyně s podzemními jezírky, a najednou uvnitř zhasla všechna světla a rozhostila se naprostá tma. Děti začaly křičet, prožívaly chvíle úzkosti, jedna studentka volala maminku, a když po malé chvíli poruchu odstranili a světla se rozsvítila, všichni si radostně vydechli a zavládla opět pohoda. Přesvědčili se, že tma způsobuje nejistotu, ochromení a strach. Tolik zkušenost z temné jeskyně. Existuje ale i temnota duchovní, způsobená hříchem, která vnáší do života zmatek a ovlivňuje všechny stránky života. Ovšem Kristus, který zemřel za všechny lidi, otevřel ve své církvi brány odpuštění každému, kdo své hříchy vyzná ve svátosti smíření. Římský katechismus k tomu dodává: *Nelze připustit, že by existoval nějaký člověk, tolik špatný a tolik zvrácený, aby mu nemohla být dána naděje na odpuštění, jestliže svého poblouznění opravdu lituje.* Jde ostatně o dobrou radu pro postní období.

V Janově evangeliu (12,35n) čteme: *Chod'te, dokud máte světlo, aby vás nezastihla tma. Kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. Dokud máte světlo, věřte v to světlo, abyste byli syny světla.* Ježíš tím říká, že víra v něho, v jeho lásku a milosrdenství, mění naši osobní situaci a umožňuje dynamický proces prohlubujícího se vztahu k Bohu. Platí to v době našeho zdraví i nemoci, mládí i stáří, radosti i bolesti a vede k pravé naději, která ovšem není z tohoto světa, ale je Božím darem. Vzpomeňme si, jak náš Pán uzdravil slepého od narození (*Jan 9n*): měly se na něm zjevit *Boží skutky*. Farizeové ve své zaslepenosti odmítli dar světla a zůstali sami duchovně slepí. Bl. John Henry Newman o této scéně přemýšlel a modlil se: *Pane, zůstavej u mě, abych mohl být světlem a svítit i druhým!* Podobně můžeme prosit i my, pokud jsme naplněni hlubokou důvěrou v božskou moc našeho Pána, který je dárce pravého světla zářícího v našem nitru.

Na začátku letošního postu dával ve Vatikánu Svatému otci a jeho spolupracovníkům duchovní cvičení africký kardinál L. M. Pasinya. Papež Benedikt mu na závěr poděkoval a mj. řekl: *Byl jsem zvláště osloven historikou, ve které jste mluvil o jednom příteli, který se ocitl v kómatu a měl dojem, že je v temném tunelu, na jehož konci viděl trochu světla a slyšel vzdálenou hudbu. Domnívám se, že je to jakési podobenství našeho života. Často se nacházíme v temném tunelu uprostřed noci, ale víra nám dává vidět světlo a slyšet hudbu, vnímat krásu Boha, nebe i země, Stvořitele i stvoření; a tak je pravdou, že jsme spaseni nadějí... Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. (Srov. Řím 8,24n).* Ano, opravdu záleží na každém z nás, do jaké hloubky duše jsme si vědomi, že víra v Krista je oním jedinečným a záchranným světlem, které nám září na cestu, i když v našem okolí často vládne vůči němu nedůvěra nebo i odpor. Nedejme se tím ovlivnit, i náš Pán přece navštívil a uzdravil jen ty, kdo v něho uvěřili.

Takto chápeme i denní události a prožitky, ať jde o nemoc nebo cokoli jiného. Jsme přece duchovními syny a dcerami Kristova společenství naděje a lásky, které umožňuje hlubší chápání všeho, co je nám dáno prožít, a berme to jako přímou Boží výzvu určenou právě nám. Vnímejme tedy vše nejen v přirozeném, ale především v Ježíšově světle, tak se ubráníme temnotám, které by na nás jinak čekaly téměř na každém kroku. Ptejme se sami sebe, s jakou odvahou a opravdovostí jdeme za poznanou pravdou. Tu nám přináší nikoli lidské slovo, ale skutečně slovo Boží, které uchováváme ve svém srdci, hlouběji se snažíme do něho pronikat a stále plněji z něho žít. Proto nás naplňuje pravá velikonoční naděje, ozařuje svým jasem naše srdce a pomáhá překonat naši slabost a úzkost. V tom se lišíme od těch, kdo ke své škodě nevěří a podléhají proměnlivým, nejistým a nespolehlivým vlivům mravně rozvráceného světa.

Modleme se: *Vzkříšený Pane Ježíši, ty přijímáš naše srdce takové, jaké je. Plně ti důvěřujeme, že je projasníš světlem své milosti a odpuštění. Otevřené rány v nás jsou místem, kudy k nám proudí tvá láska. Tvůj hlas proniká naší nocí, která se tak mění v denní jas a přináší radost, pokoj a vědomí, že nejsme sami, ale patříme k tobě a ke společenství tvé církve. Amen.*

*V modlitbě je s vámi se všemi spojen
P. Miloslav Fiala OPraem.*

Z mé cesty do Washingtonu

V polovině února jsem měl příležitost za královéhradeckou diecézi, celou naši zemi i za Českou biskupskou konferenci sloužit Mši svatou za zemřelého prezidenta Václava Havla. A to na netradičním místě – v hlavním městě Spojených států, ve Washingtonu, D. C.

Na bohoslužbu se sjelo několik stovek českých a slovenských krajanů žijících v Americe, politici a diplomaté. Konala se v Národní bazilice Neposkvrněného početí Panny Marie, ve spodní lodi, pár kroků od „naší“ česko-moravské Hostýnské kaple, která je součástí chrámu.

Při této bohoslužbě jsem myslel také na Vás, na všechny, které trápí nemoci či stáří. Václav Havel nesl zdravotní obtíže statečně po velkou část svého života a nebránily mu v tom, aby se vytrvale zasazoval o svobodu, lidskou důstojnost, pravdu a lásku. Nejen svým veřejným vystupováním, ale i silou svého přesvědčení a vírou v hodnoty, které přesahují všední lidský život.

Pozvání do Washingtonu jsem přijal velmi rád i proto, že právě ve Spojených státech jsem před lety začínal svou kněžskou službu. Jako biskup jsem na to nyní vzpomínal s velikou vděčností a pokorou.

S nápadem sloužit za Václava Havla zádušní Mši svatou ve Washingtonu přišlo české velvyslanectví. Svou cestu jsem však nechtěl pojmut ryze „diplomaticky“. Na letišti jsem si proto vypůjčil malé autíčko, kterým jsem se podle přenosné navigace celé tři dny pohyboval. Ubytoval jsem se u apoštolského nuncia ve Spojených státech, J. E. Mons. Carla Maria Vigana, který je mým drahým přítelem z doby, kdy jsme oba sloužili ve Vatikánu.

Cesta byla poměrně dlouhá a vyčerpávající, ale celý program, který velvyslanectví a krajané na památku Václava Havla připravili, byl velmi pěkný. Zádušní Mši svatou jsme slavili v neděli 12. února ráno. Národní bazilika Neposkvrněného početí patří k největším křesťanským chrámům na světě. Zajímavé je, že má v sobě vestavěných snad asi sedmdesát menších národních mariánských kaplí. Jedna z největších a nejkrásnějších je právě ta česko-moravská.

Téměř celá Mše svatá byla v češtině, jen některé pasáže zazněly anglicky. Homilii jsem pak měl v obou řečech. Před závěrečným požehnáním promluvil význačný polsko-americký politolog, profesor Zbigniew Brzezinski. Atmosféra byla velmi usebraná, milá a srdečná. Vzpomínali jsme na to, co Václav Havel udělal pro naši zemi i pro svět, a prosili za to, aby ho Pán přivedl do Věčnosti.

Po Mši svaté následovalo setkání v budově velvyslanectví s tradičním českým pohoštěním – gulášem, pivem a koláčky s kávou. I tam jsem pronesl krátkou řeč. Další hosté pak připojili krátkou vzpomínku na svá osobní setkání s prezidentem Václavem Havlem a zdůraznili, jak významný je jeho odkaz.

Zaujalo mě, že Václava Havla si přišlo připomenout i mnoho mladých lidí, potomků českých a slovenských krajanů. Někteří dorazili dokonce v národních krojích. A překvapivě velká byla i účast Američanů polského

původu. Jak za ně za všechny řekl profesor Zbigniew Brzezinski ve svém proslovu po Mši svaté: na Václava Havla mohou být hrdí nejen Češi, ale všichni Evropané. Spojení našich národů zdůraznila beze slov i přítomnost jeho ženy Emilie Benes Brzezinski, jejímž prastrýcem byl druhý československý prezident Edvard Beneš.

biskup Jan

Slova z kříže nás uvádějí do tajemství Velikonoc

Svatý Tomáš Akvinský ve svém zamyšlení nad apoštolským vyznáním víry píše: „Nač bylo potřebné, aby pro nás Syn Boží trpěl. Bylo to potřebné, a to z dvojího hlediska: jako lék proti hříchům a jako příklad pro naše jednání. Jako lék proto, že skrze Kristovo umučení nalézáme lék proti všemu zlu, do něhož upadáme svými hříchy. Ale neméně užitečný je i příklad, neboť Kristovo umučení stačí k tomu, aby úplně formovalo náš život. Na kříži totiž nechybí žádný příklad ctnosti.“

Doba svatého postu směřuje k svému naplnění, k tajemství Velikonoc. Do těchto svátků vstupujeme s posvátnou bázní, ale beze strachu. I když drama Velkého pátku přerůstá naši intelektuální zdatnost, nechceme obejít Ukřižovaného Krista, aniž bychom se na chvíli zastavili před jeho výkupnou smrtí. Život každého člověka je totiž bytostně spojen s dramatem kalvárie. Nedovedeme si představit danosti naší pozemské pouti bez vztahu k událostem, které daly dějinám lekci pravdy a otevřely před námi nové pohledy na všechno, co tvoří běh světa.

V evangeliích je zpráva o Ježíšově smrti zaznamenaná se vším, co v ní bylo důležité. Člověk přemýšlením, meditací a modlitbou nebude nikdy hotov s Kristovým křížem tak, aby ho toto tajemství přestalo vábit. Stále platí „až budu vyvýšen, všechno potáhnu k sobě“. Ježíš nezůstal v hodinách svého utrpení a umírání pouze mlčenlivým trpětelem. Promlouvá z místa potupné smrti slova, jimiž dává pečeť svému poslání. „Otče odpusť jim, neboť nevědí, co činí... Ženo, hle tvůj Syn – hle, Matka tvá... Žízním... Ještě dnes budeš se mnou v ráji... Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil... Je dokonáno...“

Nemůžeme však opomenout jeho modlitbu, kterou pronáší ve velkých mukách mezi nebem a zemí ke svému Otci: „Otče, do tvých rukou poručím svého ducha.“

Proč Ježíš promluvil ze dřeva kříže? Kdo mu naslouchal? Byl vůbec někdo naladěný na to, aby vnímal jemný, ale důrazný tón hlasu v pozvolném umírání? Vojáci, popravčí četa, skupinka zvědavců, zpovzdálí přihlížející ustrašení apoštolové. A z Jeruzaléma zaznívá obchodní vřava před hlavními svátky židů. Jen několik nejvěrnějších zůstalo svým srdcem nablízku Ježíši nablízku v poslední hodině. A přece hlas kříže, je hlas lásky. Slova pronesená v moři bolesti, opuštěnosti a bezmocnosti mají dodnes sílu utěšovat zarmoucené. Otvírat hodnotám ducha a vlévat do lidských srdcí naději a optimismus. I když se poslední Ježíšova slova z kříže zrodila v hloubi duše umírajícího, jsou plná života.

Ježíšovo „Otče, do tvých rukou svěřuji svého ducha“ je příklad odvážné lásky a výzva k nebojácnému projevu důvěry v těžkostech života. Každý z nás má svou kalvárii s křížem, který nám připravuje v různé intenzitě to, co už na Golgotě v plnosti prožil Kristus. Neexistuje žádná situace, s níž by Ježíš nebyl důvěrně obeznámen. Tato skutečnost nám dovoluje vzbuzovat úkon důvěry i ve chvílích nepochopení a opuštěnosti. Když nám pohasínají lidské naděje, je přítomen Bůh, pramen naděje a života, radosti a pokoje a darů své lásky.

V Ježíšově „Otče, do tvých rukou svěřuji svého ducha“ už probleskuje síla vítězného života nad tím, co je prostoupeno pomíjivostí, zánikem a smrtí. Kříž a vzkříšení jsou u Ježíše neodmyslitelně spojeny v jednu událost. Jedno bez druhého ztrácí smysl. V tajemství Boha, jeho vztahu k člověku, je v díle Kristově na kříži v jeho zvolání „je dokonáno“ přítomno i jeho zmrtvýchvstání. To otvírá v temnotě kalvárie prostor pro bohatý, plný a věčný život v Bohu.

Pozdrav Vzkříšeného „Pokoj vám!“ je bytostně spojen s Velikonocemi a se vším, co v jejich slavení budeme prožívat. Dokonce i požehnané tradice těchto svátků jako jsou beránek, vajíčka a jiné zvyklosti nám pomáhají, aby velikonoční zpěv Aleluja byl vyjádřením nejen naší víry ve Zmrtvýchvstalého, ale i radosti, že v jeho vzkříšení je už nyní přítomno vzkříšení naše.

Mons. Josef Socha

Vatikán 2012 - Bazilika sv. Petra - kardinál Dominik Duka OP

Každá událost je svým způsobem neopakovatelná. Platí to tím víc, jedná-li se o událost celosvětového významu. Jmenování kardinálů, obřad předávání prstenu a biretu za předsednictví Svatého otce opravdu patří do kategorie nezapomenutelných okamžiků. Na této slavnosti církve, při níž mezi „purpurovanými“ byl i pražský arcibiskup Dominik Duka, bylo i mnoho Čechů. Připutovali do Říma několika letadly a autobusy. Toužili prožít v centru katolické církve v bazilice sv. Petra tento významný akt univerzality – světovosti Kristova mystického Těla – církve.

Kardinálové Duka a Vlček, naši otcové biskupové Jan i Josef s doprovodem byli ubytováni v české papežské koleji Nepomucenum. To je institut, v němž od počátků naší republiky prožívají svou seminární přípravu ke kněžství čeští bohoslovci. Dnes tam studují dva naši diecezáni a jeden kněz. Nepomucenum je architektonicky pěkná budova, vsazená do moderního římského sídliště nedaleko lateránské baziliky. V tomto domě prožívali svá šťastná seminární léta velké kněžské osobnosti našeho národa – kardinál Kašpar, Josef Beran, náš bývalý biskup Mořic Pícha, nedávno zesnulý arcibiskup Otčenášek... I nynější královéhradecký biskup Jan se připravoval na svou budoucí službu církvi v Nepomucenu. Pana kardinála Dominika ubytovali představení koleje v pokoji, v němž od roku 1964 až do své smrti v roce 1969 prožíval trpké chvíle exilu zvěčnělý kardinál Beran. Silná připomínka pro našeho nového kardinála.

V sobotu, při liturgii ve svatopetrském chrámě, přijali noví kardinálové, každý jednotlivě, od papeže kardinálské insignie. Přicházeli jeden po druhém k Benediktu XVI. k papežské katedře nad hrobem Svatého Petra. Čechům v bazilice, ale jistě i doma před obrazkami, se zatajil dech, když ke katedře přicházel náš český primas Dominik Duka. I on prožíval nezapomenutelné okamžiky ve svém životě. Přijmout takovouto hodnost znamená přijetí odpovědnosti, která dostává jasnější podobu kříže. V duchu jsme se modlili my Hradečáci za svého bývalého biskupa.

Nedalo se přehlédnout ani nevšední společenství přítomných. Sotva kdy se ve vatikánské svatyni sejde téměř celé kardinálské kolegium. Každý z nich měl vyhrazené místo. Za nimi seděli biskupové, preláti, kanovníci, diplomaté. Všichni oblečeni tak, jak to patří k jejich poslání. Atmosféra, chvály, díky, modlitby, radosti a očekávání se vpišovala do srdce nás všech.

Odpoledne potom byla v nedalekém kostele slavena česká mše svatá. Uvědomovali jsme si při ní, kam patříme, kde je náš domov a jak můžeme uprostřed tohoto světa žít ve světle víry. Únavný, ale krásný den byl zakončený setkáním v domě kardinála Berana zvaném Velehrad. Pozvání k tomuto večernímu doznění celodenní slavnosti jsme dostali od ministra zahraničí Karla Schwarzenberga. Otec kardinál Dominik také položil květiny na hrob kardinála Berana ve vatikánských kryptách a neopomenul zajít na tichou modlitbu k oltáři svatého Václava, u něhož sbíralo sílu k svědectví víry mnoho zbožných Čechů.

JS

Zprávy z diecéze

Naši biskupové Jan i Josef se ve dnech 28. února až 3. března účastnili duchovních cvičení na poutním místě Vranov u Brna. I biskup potřebuje dny duchovního intenzivnějšího odpočinku. Ten je příležitostí k prohloubení vztahu k Bohu, lidem, diecézi i k růstu radosti z daru povolání k biskupské službě. Exerciie vedl polský jezuita Koprowski, jinak také programový vedoucí vatikánského rozhlasu. Téma exercicií se odvíjelo v okruhu myšlenek církev v dnešním světě, s citacemi papežů bl. Jana Pavla II. a Benedikta XVI.

Pomocný biskup Josef Kajnek je řadu let pověřený při České biskupské konferenci vedením vězeňských kaplanů. V sobotu 10. 3. proběhlo na faře v Pardubicích setkání 28 duchovních a pastoračních pomocníků určených pro službu v nápravných zařízeních, kteří se navzájem povzbudili získanými zkušenostmi. Služba duchovních v nápravných zařízeních se stává naléhavou potřebou. „Mezi vězni jsem se setkal i s názorem, že si raději promluví s knězem, než s přiděleným psychologem,“ uvádí biskup Josef. Je povzbudivé, že se služba duchovních ve věznicích, v armádě a v nemocnicích, tedy ve státních zařízeních, stává samozřejmostí a je žádaná.

V sobotu před třetí postní nedělí se biskup Jan s generálním vikářem Mons. Josefem Sochou rozjeli do Berlína. V této metropoli Německa bydlí pan František Jenschke, jemuž vděčíme za rekonstrukci

mariánského poutního místa Hory Matky Boží v Králíkách. Pan Jenschke se v Králíkách narodil a po válce musel toto místo svého mládí opustit. V roce 1987, jak vyprávěl, se rozjel do Králík podívat se a zároveň se s tímto místem svého dětství rozloučit. Byl tehdy na vozíčku. Sám později vyprávěl, že jakmile uviděl Horu Matky Boží, natolik se pozdravil, že se dodnes, i ve svých téměř 90 letech, může pohybovat bez vozíku. Svě uzdravení chápal jako pozvání něco pro rekonstrukci mariánského místa udělat. S pomocí Čechů v zahraničí nasbíral tolik finančních prostředků, že to stačilo k provedení nutných oprav kláštera, i poutního domu. Sám pak přijížděl do Králík autem a na prováděnou opravu dohlížel. Pan biskup Jan chtěl tohoto odvážného muže poznat a osobně mu poděkovat.

JS

Prostřednictvím Mgr. Jiřího Vojáčka, ředitele Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové, jsme požádali studenty, aby se zamysleli nad vztahem mladých a starých lidí. Velmi děkujeme všem studentům, že věnovali pozornost tématu, které je možná někdy opomíjeno víc, než by si zasloužilo. Jednu z nejzajímavějších úvah si můžete přečíst v následujících řádcích.

Znám starý příběh, který se již po generace traduje mezi severoamerickými kočovníky. Vypráví o jednom muži, jehož kmen musel jít dál. Ten muž měl starého otce, který by je při cestě zdržoval. Rozhodl se tedy nechat otce na místě. Blízko řeky mu zhotovil malý domek. Tam mu nanosil mnoho jídla – ovoce a sušeného masa, a vydlabal pro něj lžíci s tak dlouhou rukojetí, že s ní stařec dosáhl až k potoku, a nemusil tak pro vodu chodit. Při práci muži pomáhal jeho synek. Jsouce hotovi posadili děda do chaty a jali se odejít. Syn se pak podíval na otce řka: „Děkuju tati, žes mi to všechno ukázal. Až ty budeš starý, už vím, jak se o tebe postarám.“ Muž se překvapeně zarazil. Obrátil se a vrátil se pro starého, aby mohl s nimi dál cestovat.

Muž se rozhodne svého otce, nejspíš nemocného starce, nechat zde. Odjet bez něj – vždyť by přidělával kmenu jen starosti. Copak to má vůbec cenu, trápit se s ním? Ano. Odpověď, jenž mu byla poskytnuta, přišla napůl z dětských úst malého synka a napůl z jeho srdce. Možná to byl akt sobeckosti, uvědomění si, že takhle přeci nechci dopadnout; a možná se pro otce vrátil, jelikož mu cosi řeklo, že nechat tatínka na opuštěném místě (byť se spoustou jídla i přísunem vody) není to správné, co může udělat.

Vždyť stáří je studnicí moudrosti, jak bychom jí mohli nechat vyschnout? Říká se, že pokud společnost nezná své dějiny, pak je opakuje, přičemž ne vždycky je naše historie krásná a příjemná. Právě toto je jednou z velmi důležitých rolí starých lidí (a nejen ve staré Americe). Nejsou to učebnice dějepisu, ale starci a stařenky – dědečkové a babičky, kdo tady s námi na rozdíl od pomíjivé doby alespoň chvílku zůstává dávající poznat naši minulost.

Jak můžeme vysunout staré lidi na okraj společnosti? Cožpak to nejsou lidé, kteří nás vychovali a dali nám život? A když ne nám, tak našim rodičům? Podle mě si zaslouží úctu už jen za to, že nás přivedli na tento svět. Že v době, kdy jsme nebyli s to dojít si pro vodu, nevydlabali nám lžíce, ale napojili nás. Ačkoli cesta s námi byla pomalejší, vzali nás s sebou. Dokázali se uskromnit, abychom my měli dost. Dali nám lásku, abychom ji mohli opětovat. Za to si zaslouží úctu.

Myslím, že všichni bychom měli mít v mysli červíčka, který nám bude říkat: „Už vím jak to udělat, až budeš starej ty.“

Noemi Kuželová

Milí přátelé,

pomalou se otevírá jaro a spolu s probouzející se přírodou vede nás i církev svou liturgií od počátků veřejného působení Pána Ježíše „vzhůru do Jeruzaléma“, od vítězství nad Pokušitelem na poušti až k vrcholu kalvárie. Zahleďme se spolu na jeho první kroky po této cestě a s důvěrou v pomoc Panny Marie pojďme s jeho učedníky za ním...

Uplynula léta společného života v Nazaretě. Po Josefově smrti se stal Ježíš živitelem ovdovělé Matky. S jeho třicátým rokem však přišel čas, kdy se musí ujmout díla, které mu vůle Otce určila. Celou zemí se v té době šířila pověst o novém prorokovi, který působí u Jordánu, vyzývá k obrácení a křtí na znamení touhy

po odpuštění hříchů. Chodili za ním lidé odevšad. Také mladý tesař v Nazaretě opustil svou dílnu a vydal se k Jordánu. Kdo je tento prorok, syn Zachariášův, jehož hlas burcuje celé zástupy lidu? Neodolávají mu ani vojáci, ani celníci, ba i sám král Herodes se před ním chvěje! Všechny lid Izraele se otevírá „hlasu volajícího na poušti“ a mnozí se stávají jeho učedníky. On však odkazuje všechny na kohosi jiného, mocnějšího, toho, kdo má přijít po něm a bude je křtít ne vodou, ale Duchem Svatým a ohněm. To snad může být jen ten Slíbený, Očekávaný – vždyť se sám Křtitel přiznává, že si netroufá ani zout mu opánky. Celý Izrael s napětím očekává, že se brzy stane něco velikého.

Jednoho dne, kdy Jan poučuje na břehu Jordánu dva své nejmilejší učedníky, jde kolem nich jakýsi mladší člověk – vážný, trochu zamyšlený. Jan se zarazí a pohlédne na něj. Náhle mu zazáří oči zvláštním poznáním. Ukáže na neznámého a vzrušeně řekne: „Podívejte se, to je ten Beránek Boží, který bere na sebe hříchy světa.“ Udivení chlapci se ohlédnou. Mrknou jeden na druhého, oba je napadne stejná myšlenka; Ondřej rozpačitě popatří na svého Mistra – v jeho očích si přečte tichý souhlas. Kývne na kamaráda a oba se vydají za cizím člověkem. Jejich dosavadní učitel se za nimi dívá pohledem radosti i smutku: ano, přišel jsem, abych mu připravil cestu...

Ondřej a Jan sledují zpozzdání toho, kterého nazval Křtitel „Beránek“. Pošťuchují se: co teď? Mají toho člověka jen dohonit? Co mu řeknou – a co asi řekne on jim? Neprovedli hloupost? Ježíš samozřejmě ví o svých dvou stopařích a skrytě se usmívá, ví především i to, že právě přichází jedna z rozhodujících chvil jeho života. Aby mladíkům vyšel vstříc, obrátí se k nim: „Copak byste chtěli?“ Tak! Co teď honem říct? Oni vlastně sami nevědí, co by chtěli. A tak jeden z nich vyhrkne, co mu v té chvíli přijde na jazyk: „Mistře, kde bydlíš?“ Hned nato by se do jazyka kousl: to je pěkně hloupá otázka, co je jim vlastně po tom, kde on bydlí, chtějí se snad nechat k němu pozvat? Ale Ježíš se jen usměje: „Pojďte se podívat.“

Šli. A už u něho zůstali. Mladý Jan si vrývá do paměti: byly čtyři hodiny odpoledne. Čas pro ně však přestal existovat. Srdce se rozhořela. Byli by ho poslouchali do nekonečna, až on sám tu první schůzku přerušil, i tělo má své nároky. Ale to, co slyšeli, jim stačilo, aby byli na sto procent přesvědčeni: toto je On! To je Mesiáš! Tu zprávu si přece nemohou nechat pro sebe! Oba přišli k Jordánu se svými bratry, ti se to tedy musí také hned dovědět! Ondřej ví, že ho najde mezi zástupem, který poslouchá Jana Křtitele. Proplétá se mezi lidmi, až ho v jedné skupince objeví. Oči mu září nadšením, táhne ho: „Pojď rychle se mnou! Našli jsme Mesiáše!“ – „Prosím tě! Mesiáše?“ – „Tak pojď se mnou, uvidíš!“ Nemusel bratra dlouho přemlouvat – nemusel ho ale ani představovat. Ježíš věděl, koho má před sebou. Zadíval se na něho a řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův. Ty se teď budeš jmenovat Kéfas (Skála – Petr)“. Ten jediný pohled stačil, aby byl mladý rybář od Galilejského moře na první zátah navždy uloven. Nelenil však ani Jan, také on svého bratra Jakuba přivedl k Ježíšovi. S těmito dvěma bratrskými dvojicemi chtěl jít Ježíš do Galileje, aby své poslání začal uskutečňovat ve své domovině. Následujícího dne se vydali na cestu. Tu jde proti nim další Galilejan. Snad ho zaujal blížící se hlouček mužů, že se zastavil? Ten, který šel v jejich čele, ho však znenadání oslovil: „Pojď za mnou, Filipe!“ Bylo to tak nečekané, zároveň však natolik jednoznačné, že se oslovený hned připojil. Nejen se připojil, i Filip hořel brzy stejným apoštolským nadšením. A že měl nablízku svého přítele Nathanaela, běžel s tou úžasnou zprávou za ním. „Představ si! Našli jsme toho, o kterém psal Mojžíš i proroci! Je to Ježíš, syn Josefa z Nazareta!“ To však stačilo, aby Nathanael skepticky poznamenal: „Co? Z Nazareta? Copak z Nazareta může přijít něco dobrého?“ Ale Filip se nedal: „Tak pojď se mnou a uvidíš sám!“ Šel a hned při setkání byl zaskočen nečekaným přivítáním: „Toto je pravý Izraelita, ve kterém není lsti!“ Co to říká? To přece přesně odpovídá tomu, o čem právě před chvílí Natanael s bolestnou vnitřní touhou přemýšlel, když uvažoval o politické i náboženské situaci Izraele: jen Mesiáš by mohl svůj národ zachránit – a on sám by se hned s radostí dal do jeho služeb! „Odkud mě znáš?“ – „Jestli tě znám? Viděl jsem tě ještě dřív, než tě Filip zavolal, viděl jsem tě, když jsi seděl pod fikovníkem!“ Natanael je naprosto překonán. Ano, tenhle Člověk opravdu zná i každou mou myšlenku! A hned se staví do jeho družiny a vyznává: „Mistře, ty jsi skutečně Mesiáš! Ty jsi Král Izraele!“ Odpověď na toto vyznání je stejně překvapivá: „Věříš mi proto, že jsem ti řekl, že jsem tě viděl pod fikovníkem? Zanedlouho uvidíš ještě větší věci!“ A dodává: „Uvidíte nebesa otevřená a anděly Boží vystupovat a sestupovat na Syna člověka!“

Nyní jde celý hlouček do Galileje. O čem asi cestou hovořili? To Jan ve svém evangeliu neprozradil, ale každým krokem vrůstali všichni do pevného společenství se svým novým Mistrem. V Galilejské Káně našel Ježíš svou Matku; pomáhala při svatebním veselí ve známé rodině. Zde se poprvé setkávají, Ježíš už jako „Rabbi“ ve středu svých učedníků. Když se loučili při jeho odchodu, věděli oba, že se už do Nazareta

nevrátí. Maria zůstala sama a žila tichým životem vdovy. Nebyl to život nečinný – i z její přítomnosti na svatbě v Káně je zřejmé, že byla připravena pomoci, kde bylo třeba. Samozřejmě bylo nemyslitelné, aby všichni nebyli pozváni ke stolu: slavnosti se dostalo ještě většího lesku přítomností vzácného hosta, jakým už nyní Ježíš byl. A učedníci? Ti si ovšem dají líbit pozvání na svatbu, to je přece něco! Tolik nečekaných hostů navíc, to je ovšem brzy znát i „v zázemí“. Což o jídlo by nikdy nebyla nouze, horší je, že si rozkurázení hosté stále přilévají vína. Bdělé oko Matky si povšimlo rozpačitých tváří pomocníků, kteří přinášeli na stůl víno. Pochopila. Tady hrozí tragédie hned na začátku mladého manželství – a co víc, je to vlastně vinou společníků jejího Syna. Věděla, že se může spolehnout na jeho pomoc a šla tedy hned za ním. Skrytě zašeptala: „Dochází víno.“ Ano, Ježíš jistě pomůže, musí však Matce naznačit, že teď už nejsou sami dva, jako byli dosud, on se teď řídí vůlí jiného Otce: „Co ode mne chceš? Moje hodina ještě nepřišla!“ Ale matka hned říká služebníkům: „Udělejte všechno, co vám řekne!“ Její důvěra ještě nikdy nebyla zklamána, nestalo se to ani v tomto případě – a nestává se to dosud. Nesnáz byla zažehnána, a to tak, že o tom zvěděli jen ti, kdo byli přímými účastníky prvního zázraku Páně. Když to pak došlo jeho učedníkům, plni nadšení v něho uvěřili.

Brzy však poznali, nejen učedníci, ale všichni, kdo si osvobození Izraele představovali jako skvělé vítězství nad politickými nepřáteli, že tento nový prorok je stejně nesmlouvavý, jako jeho Předchůdce. Ten však skončil pod mečem kata – co asi čeká Ježíše, který také nedbá ani vznešenosti krále, ani důstojnosti velekněží? Netrvalo dlouho a byl vyhnán z místa svého dětství a mládí. Potom už se matka připojila k ženám, jež doprovázely Ježíše a jeho učedníky. Ona se ve svém srdci od počátku tiše připravovala na jeho vrcholnou oběť a věrně při něm vytrvala. A jako měla podíl v jeho ponižení, má podíl v jeho vítězství a slávě.

Milí přátelé, to všechno nám církev v postní a velikonoční liturgii připomíná a vede nás tím k rozjímání o lásce Boha Otce k nám, lidským dětem, která šla až tak daleko, že „svého jediného Syna vydal, aby žádný, kdo v něho věří, nezemřel, ale byl spasen.“ Jak bychom mohli zůstat lhostejní k takové lásce! My ovšem s celou svou snahou zůstáváme vždycky pozadu, ale když ji vložíme do rukou Panny Marie, ona z ní přece učiní dárek, který je aspoň trochu Boží lásky hodný. Vyprošujme si vzájemně její pomoc!

Zdravím vás z jarně rozkvétající Rokole.

S. M. Mlada

Modlitba, jak je to mocná zbraň ve všem, co nemůžeme sami změnit, ani ovlivnit. Stále máme za co Pána chválit, o co Ho prosit a za co děkovat. Nerozumím sice tomu, co se mně nelíbí v životech mých dětí, ale mohu je svěřovat Pánu a žít v pokoji, že je o ně nejlépe postaráno. Jak jsem za toto vděčná! Nerozumím, co se děje v mém okolí, proč se toho tolik jeví jako špatné, zlé, destruktivní. Ale Pán rozumí a věřím, co nám říkají církevní otcové, že Bůh čeká na naše modlitby, aby mohl zasahovat, napravovat, uzdravovat. . . Je to veliká věc, ten pocit, že nejsme bezmocní. Nemám televizi, ani nepouštím rádio, kromě mší na Proglase, když nemohu sama jít, ale přesto mohu prosit za celý svět. Nejsem odsouzena ke smutku, beznaději, strachu, když nemohu nevnímat, co se děje.

Je to už hodně dávno, snad na začátku mé nemoci, když jsem si přinesla domů ze společenství modlitby putovní sošku Panny Marie. Tenkrát jsem k Marii ještě neměla nijak zvláštní vztah.

Chtěla jsem se modlit, ale dokázala jsem se jen dívat a dívat na Její smutný pohled. Pak jsem napsala do sešitu, který byl přiložen k sošce, modlitbu. Protože se mi zdá, že nebyla z mé hlavy, ráda se o ni s vámi podělím.

*Panno mocná,
prosím Tě, ať nikdy nezapomenu
na Tvůj trpící a prosící pohled.
Trpíš s každým, kdo trpí.
I se mnou v mých těžkých chvílích.
Prosíš každého,
kdo má být jen trošičku síly
k modlitbě, či pomoci potřebným.
Jsi spjata se světem
svojí velikou mateřskou láskou.*

*Neumíš zavírat oči před úpíci pažemi.
Bolí Tě, když si Tvé milované děti ubližují.*

*Panno,
uč nás poznávat a milovat Tvého syna,
abychom mohli Jeho silou a Jeho láskou
stírat slzy, hojit rány
a přinášet světu naději,
přinášet světu „radostnou zvěst“.*

Libuše Petra Svobodová

S důvěrou dítěte

„Proč?... Řekni mi proč?“ Némá otázka v očích zarudlých dlouhým pláčem je jediným projevem vzpoury. Udýchaná po překotném běhu, zastavuje se Marta před cílem své poslední naděje. V tváři se ještě zračí boj srdce, které to nemůže pochopit. Netroufá si vyslovit, co bolest formuje do výčitky. Přece mu věří.

„Kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel!“

Nový nával žalu ji vrhá do prachu cesty. Ježíš se sklání, aby tělo chvějící se vzlyky pozvedl od svých nohou. Pohlédl Martě do očí. Proniká všemi vrstvami utrpení až do zmateného nitra. V duchu se zachvěl. Je účast sama. Nemůže snést její pláč.

„Kam jste ho položili?“

„Pane, pojd' se podívat...“

A Ježíš šel. Pospíchal s Martou na místo, které jí i Marii působilo takovou bolest. Plakal s nimi a udělal zázrak, aby se jejich slzy osušily. To samé chce udělat i pro každého z nás. Proč se tedy v naší době děje tak málo zázraků? Co bylo tehdy jiné? Měly snad Lazarovy sestry nějakou zvláštní protekci? Ježíš byl jejich častým hostem. Tolik je miloval. A myslíš, že tebe miluje méně?! Ruku na srdce, kolikrát už jen s tebou zasedl ke stolu... to sourozenci z Betánie by snad jen udiveně počítali.

Tolik otázek se mi honilo hlavou při četbě o Lazarově vzkříšení, než se mi do rukou dostal text úsměvně banální příhody z dnešní doby. V tu chvíli mi bylo všechno jasné. Dokonalost je v jednoduchosti. Každý to známe, ale zapomínáme, váháme, nereagujeme. Věříme, ale ... nedůvěřujeme.

A Bůh nemůže snést náš pláč. Tak rád by udělal všechno, abychom neplakali. Je čas vyběhnout mu v ústretu v plnosti dětské naděje. On na to čeká. Vyhlíží tě na obzoru, zatímco zoufale přemýšlíš, proč se opozdil. Nenech se už ničím znepokojit a spolu s Martou vyběhni ze své vesnice. Dnes a tady. Ten samý Ježíš, který šel do Betánie, jde i k tobě. Dovol mu, aby tě obejmul a vykonal pro tebe zázrak lásky. Pak jeho cesta na kalvárii bude méně bolestná .... když uvidí, že se znovu usmíváš.

Vždyť Velikonoční jitro se už blíží. Temný hrob se rozzáří slávou a On nabízí podíl na tomto tajemství. Čekej své Vzkříšení.

Lucie Moravcová

Milí přátelé, vstupujeme do Svatého týdne a před námi je doba velikonoční. Snad jste zde našli pro nadcházející dny náměty k zamyšlení.

V dopisech, které nám docházejí, vzpomínáte na pana arcibiskupa Otčenáška a každá taková vzpomínka je kamínkem do mozaiky. Vaše dopisy si pro sestavení mozaiky života otce Karla schováváme a ze srdce za ně děkujeme.

Píšete nám o svých radostech a starostech, které Vám život přináší. Je obdivuhodné, jak statečně nesete tíhu každodenních starostí. Kéž Vám v tom náš Pán pomáhá.

K dopisu přikládáme obrázek, který se nám pro Vás podařilo obstarat, jako milou vzpomínku na našeho bývalého biskupa Dominika Duku OP, dnes už kardinála a člena poradního sboru Svatého otce. Modleme se za něho.

Opět upřímně děkujeme za Vaše příspěvky. Je možné zasílat je na naši adresu Biskupství královéhradecké, Dopisy nemocným, Velké náměstí 35, Hradec Králové 500 01. Chcete-li přispět na vydávání Dopisu nemocným darem, je to možné i na účet č. 1006010044/5500, VS 21003.

Těšíme se na další setkání s Vámi.

Dopis pro Vás připravují a požehnané svátky velikonoční přeji Mons. Josef Socha, S. M. Mlada Kozlová, Anna Hřčková, P. Miloslav Fiala OPraem. a Lucie Moravcová.